

„DALMATINSKI HRVAT“ izlazi svake subote.
Godišnja predplata Din 96 — Polugodišnje
Din 48 — Tromjesečno Din 24 — Za Ame-
riku godišnje dva dolara.

OGLASI PRAMA CJENIKU.

Račun kod Pošt. Ček. Ureda, Zagreb, br. 38.004

Privremeni telefon
preko dana br. 38 — preko noći br. 23
(interurban)

Kr. Državno Odsjedištvo — Šibenik
Kp. ...
5.10.1924

GRADSKA BIBLIOTEKA
JURAJ ŠIBENIČIĆ
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Poštari na plaćena u gotovu.

„Dalmatin Hrvat“ je vlasništvo promicateljnog
odбора „Hrvatske Štamparske Zdruge“ a. s. i.
u osnutku u Šibeniku.

Pisma i novci šalju se na adresu:
„Dalmatinski Hrvat“ — Šibenik, Glavna ulica 108.
Rukopisi se ne vraćaju. — Pisma ne frankirana
ne primaju, anonimna u koš.

DALMATINSKI HRVAT

NOVINE ZA PROSVJETU, GOSPODARSTVO I POLITIKU DALMATINSKE HRVATSKE.

God. III.

ŠIBENIK, 4. LISTOPADA 1924.

Br. 88

Šibenski republikanci kod presjednika Radića.

Na 14 prošloga rujna u Zagrebu se obdržavala velebna i do sada nevidjena skupština HRSS. Preko stotine hiljada, kako sve nepristrane novine priznavaju, hrvatskih republikanaca, iz svih krajeva hrvatske nam domovine, pohrlile da se poklone, da vide i čuju svoga vođu, spasitelja hrvatstva, pa i cijele ove države, presjednika HRSS i Hrvatskog Narodnog Zastupstva, g. Stjepana Radića. Taj dan, jer je na zboru bio zastupan cijeli naš hrvatski narod iz svih krajeva, radi trijumfa i slavlja, kojega je hrvatski narod svomu vođi priredio i njegovu politiku potpuno odobrio, kao i radi važnih odluka, koje su toga dana stvorene i odobrene, može se punim pravom nazvati, — kako je to i srbijanski nar. poslanik Gioka Popović, kazao: — *historijskim danom hrvatskoga naroda.*

Šibenski republikanci su također na tom zboru, sa posebnom deputacijom, bili zastupani. Ne želeć dangube, napora i troška, 7 hrvatskih omladinaca i 8 starijih HRSS-ovaca, već dva dana prije samog zbora, uputilo se je u Zagreb i u oči skupštine tamo prispjelo. U jutro, na dan skupštine propisno su, kao i sve ostale organizacije, u redovima nastupili na odredjen im mjesto pokraj govorničke tribine. Odatle su bili pozvani da doprate našega presjednika g. Stjepana Radića iz stana na zbor, što su ponosno i u redu izvršili. Za cijelo vrijeme trajanja zbora, bili su na stepenicama tribine, nedaleko od presjednika, pa su svaku njegovu riječ čuli i pozorno slušali. Kada se jo veličanstveni zbor svršio, šibenski su republikanci ponovno otpratili svoga

presjednika, natrag do njegovga stana. Time su baš šibeničani bili osobito počašćeni, a bili su blaženi, sretni i ponosni, da su baš oni bili odabrani, da budu *počasna narodna garda*, našom milom i cbljubl. presjednik.

Tada su svi šibeničani sa ostalim republikancima iz sjeverne Dalmacije stupili u nepreglednu povorku, koja se je vraćala sa zbora, a svršavala je i razilazila se ispred prostorija Zagrebačkog Zbora na Saimitu. Hrvatska Omladina se je pridružila četama Hrvatske Narodne Omladine. Kudagod su naši, Zagrebom u povorci prolazili, svuda su od Zagrepečana i ostalih skupštinara bili oduševljeno dočikani i urnebesno pozdravljani, sa poklicima: »Živili šibenski republikanci«, »Živila šiben. Hrvatska Omladina«, »Živio hrvatski Šibeonik« i »Živila hrvatska Dalmacija«. I Takovih simpatija i izljeva ljubavi nijedna druga skupina ni deputacija toga dana doživila.

I na svečanom banketu, koji je trajao do 6 sati popodne, a nastavio se u večer do u kasnu noć, u prostorijama Zagrebačkog Zbora, šibenski hrvatski republikanci su bili predmetom sveopće pažnje i udivljenja. Crvenkapama, lijepoj narodnoj nošnji i krasno izradjenom tijelu, svak se je divio.

Sutradan po zboru, šibenski hrvatski republikanci, sa omlina iz sjeverne i južne Dalmacije, sa seljačkim pjesnikom Grgom Petkovićem na čelu, pošli su na Mirogaj da se poklone kostima našeg neumrlag učitelja, brata našeg presjednika, pokojnoga Dra. Ante Radića i položili su na njegov grob, lijepi vijenac, sa hrvatskom trobojnicom, na kojoj je napisano: »*Svom ne-*

zaboravnom učitelju — probudjena Dalmacija«

Drugi dan po skupštini, g. presjednik Radić, primao je razne posjete i deputacije. Kako je g. presjednik, već prije telefonski republikancu Mati Kalmati saopćio primio je šibenske republikance i Hrvatsku Omladinu, istoga dana na večer. Tom prigodom je naš presjednik, dugo s njima razgovarao i razlagao, a na koncu je sa svakim izmjenio po nekoliko riječi, oprostio, rukovao i izljubio se.

Te nezaboravne večeri šibeničani su ostavili naš bijeli hrvatski Zagreb, nakon što su se nagledali i nauživali njegovih ljepota. Na povratku zadržase se jedan dan u rodoljubnom hrvatskom Karlovcu,

kamo su bili pozvani, najljepše pričekani i primljeni po karlovačkim Hrvatima i njihovom načelniku g. S. Zagorcu, na temu su im šibenski republikanci ostali harni i zahvalni.

Dani, koje su šibenski republikanci i hrvatski omladinci, tih historijskih dana u Zagrebu doživili, biće najljepši dani u njihovom životu i ništa nemože da taj osjećaj pomuti. Mudre riječi, lijepe savjeti i patriotski poticaji, koje su čuli iz usta, prvog živućeg Hrvata, vođe hrvatskog naroda i presjednika naše stranke g. Radića, dali su svima novih pobuda i poriva, te pojačanog oduševljenja, da ustraju i pomladjenim silama nastave rad, za našu svetu hrvatsku i republikansku ideju.

Da živi naš dični vođja Stjepan Radić!

Jedna poruka g. općinskom upravitelju.

Gosp. općinski upravitelj stao se uplćitati i u zvonenje u našem gradu. Htio bi ga ograničiti, jer tobož smeta miru građana. U tu srbihu poduzeo je korake i kod biskupske kurije. G. upravitelj kao naobražen čovjek valjda zna, da od kad je crkva dobila svoju slobodu, da je uvela u uporabu zvona, da ljude pozivlje u crkvu, da ih budi na molitvu, da u svečanostima budu iskazom radosti, a u slučajevima smrti bogoljubne turobuosti i žalosti.

Zvona su veličanstven jezik crkve, znak njene slobode, koju nijesu ni najbjesniji nasrtaji bezbožaca mogli ni slomiti ni skućiti poslije nego li je izašla iz katakombi. Zvona nesmetano zvone svugdje po svijetu; zvonila su do sada i u Šibeniku, a zvonit će i unaprijed, pa

makar se g. upravitelj neznamo koliko naduvao i jedio, jer je to neograničeno pravo crkve zakonom priznato. I zato poručujemo g. upravitelju, nek se ne javlja gdje nije zvan, nek ostavi crkvu na miru. Neka stavi reda tamo gdje je po božjem i prirodnom zakonu, a i po društvenom položaju zvan. Neka spriječi ona noćna arlekanja ulicama koje vode do zloglasne javne kuće, koje mnogima noćni mir oduzimlju; neka spriječi one nečiste pjesme koje obožavatelji Venere nesmetano na sav glas po gradu pjevaju, a koje nevine sblažnjaju, a pred strancima ubijaju dobar glas našeg grada. Neka zapriječi sva ona zla koja obiteljski red i blagostanje ruše, bolnice napunjavu *na teret općine*, a samoj državi temelje potkapaju. I mnogo toga još.

„Račun bez krčmara“.

(Izjevao: Josip Bzđić iz Filipjakova)

Knjigu piše Pelicarić Marko,
Knjigu piše znoinjo čelo briše,
Pak ju šalje Perkoviću Kuži,
Presjedniku radikalke laži
Ja sam čuo Perkoviću Kaže,
Ja sam čuo ako svijet ne laže,
Da odak se ne klanjaš oltarim
Da kotarce obraćaš na vjeru,
Da ih nukaš da se iznevjeru
Mome svecu mom Pribićeviću,
A neka se poklone Pašiću,
Man se Kažo čoravib poslala
Dok je mene i mojih jaslala
Po kotarim ti uspjeti nećeš
Pak zaludo po njima se sećeš,
Uz mene su skoro svi žandarri
U mene su državni haubari
Ja sam Kažo ti popinjo stara
Upravitelj državnih dobara
A Ti Kažo sluga si Ostrića
U kojeg se ispraznila vrića,
Iz nje više ne siplje dukate
Da zavara kotarske Hivate.
Man se Kažo čorava poslala
Na konja si sišao na osla

Il crkvnog odkad nemaš voska.
Kud je Kažo knjigu proučio
Po čelu se rukom udario
Pak zavapi Pašićeva brado
Zate Kažo poginut će rado.
A iz ruke pustit mača neće
Dok ne skrši bunjevačko smeće
Pelicarić Murku odgovara
Zar te Marko prisvojila bara
Il su tebe sa vodom upili
Il komarci ti mozak popili
Il ne poznaj mene Perkovića
Bivšeg popa sad slugu Ostrića.
Al vjeruj mi kunem ti se časno
Spoznat ćeš me al bit će ti kano.
Zalud Marko ti hvalisaš sebe
Vjeruj Bogu ne bojim se tebe
Ni tvojega lije pandura
Koji tebe samo u zlo gura
Zečević se on po kući piše
Al mu strijele ne pale više.
Ti se Marko nijesi ni rodio
Po kotarim kud sam bojak bijo
Kotarri su moie parokije
Još za doba bivše Austrije
S kotarcim sam po noći i danu
Boga molit za Josipa Franu
Živila je moja zlatna kita

Osamdeset i četiri lila
A danas se molim za Pašića
Da stotinu doživi božića
I vjerujmi da Pašiću neće
Nuškoditi bunjevačko smeće
Dok je mene i Grge Ostrića
Dok je meni mogu Jurkovića
Dok je meni Jovića Dragana
I Eskinje Marku zlatna grana
Svi kotari uz mene će biti
I Pašića u srcu nositi.
Akol misliš da nije ovako,
I ako mi nevjeroješ Marko,
Ti pojaši u ravne kotare
U Polaču pred Tokića dvore
Tu će mo se ogledati zdravo
I vidjeti koji ima pravo
Što rekaoše to i učinise
Bez krčmara ručnu napravise
I odoše u selo Polaču
Pred Simuna Tokića palaču
Svaki svoju razvijio zastavu
Pak sjedoše u zelenu travu
I svojeg se pribavise poslala
Na travici kao dodva osla
Kud vidješe da im nema sreće
Da se sunce već zapadu kreće
Progovori Pelicarić Marko

Slušaj Kažo moje sunce žarko
Slabo će mo učiniti posla
Tu na travi kao do dva osla
Već ti bajde da se pobratimo
Stranke naše u jednu spojimo
Stranku će mo nazvati država
Kliknut će mo slava slava slava
Kotarci će tada doletiti
Obojcu na leđim nositi
A mi će mo kao dodva brata
Podjeliti tu stoku Hrvata
Ali Kažo njemu progovara
Ti si Marko budalina stara
Il ne vidiš svuda po bregovim
Da se viju hrvatski stjegovim
Il ne vidiš grille te zmije
Da hrvatsku svak zastavu vije
A mi smo ti budalino stara
Učinili račun bez krčmara
Istom Kažo riječ dovrđajo
Kud polački glavlar doletijo
Silni junak Peraić Tadija
Austrijska na glasu delija
Feldbebel je on u vojski bijo
Srbijance pred sobom gónio
Pak da danas ne reknu mu hvala
Postao je lipjun radikala.
Za ovaj let svak im zna za ime

Nek ne misli g. upravitelj, da mu ovo poručuje kakav zaneženjak, ovo je poruka cijelog Šibenika, koji osudjuje njegovo uplitanje u crkvene posle, kao i mlakost biskupske kurije, koja nije na podnesak opć. upravitelja odgovorila onako odlučno kakó je morala odgovoriti, jer ona je prva zvana da štiti netaknuto sva prava katoličke crkve. Danas smetaju zvona, sutra će procesija, blagosov itd.

Progonstva Republikanaca u zlarinskoj općini.

Tajne velikosrbina Rikarda Kure. Pišu nam iz *Sepurine*: Nesavjesni privrženici propalog P. P. režima ne prestaju raditi proti današnjoj vladi i proti njezinim nastojanjima, da jednom dodje do reda i poštenja u ovoj, po njima toliko opustošenoj zemlji. Čitamo po novinama, da su tu i tu pristaše zloglasnog P. P. režima provocirali i neredu pravili, eda novoj vladi klipove pod noge bacaju. Tako su i naša gospoda, da ne zaostanu za drugima, a valjda po naredbi kojeg gospara u Šibeniku, koji se je uvijek za ovu našu samozvanu gospodu zauzimao, udesili na 31-8 t. g. Još i prije skupštine gospoda su prijetila i svakom zgodom govorila, da će na 31 biti i šaka i krvi, isto kao i njihov šef Pašić u Bjelini, a da bude sve uređeno i pripravno ne zaboraviše gospoda, da oružnike ostave u Zlarinu, jer bi im isti pod pritiskom današnje vlade — možda su i u sporazumu bili, da ne dodju, a istu gospodu oružnike poznajemo dobro po njihovom batinjaju — smetali oko namumljenoga, a to da izazovu na skupštini neredu, pa i krv, koju su sigurno mislili proliti, jer se valjda sa velikim boževim za pasom na skupštine ne dolazi. Da do neredu i krvi nije došlo ima i vladu u i gospoda, koja bi bila tanji kraj izručka, zahvaliti disciplinovanom narodu i njegovim vodjama, koji su na vrijeme opazili, za čim gospodu idu. Na istoj je skupštini jedan član upitao gosp. predsjednika dotično općinskog upravitelja Kuru: „Molim Vas gosp. upravitelju, što je na stvari o govorcanju, da je naš glavac Grubelić Petar pronevjerio neku svotu novca, što je on utjerivao u ime izvozarine

žilić Josu pokojnoga Šime Petar Gulaš su malo paprike U glavi im slame i mrsike. Za gulašom Bobanović Bože Koji mnogo odero je kože Sva četiri ljudi su od oka Njih se boji sva polačka stoka Da ta slava dođe do vrhunca Doletiše dva polačka sunca Jović Drugo i Marketo Eškinja Glava im je ko sardijlja dinja. Tad riječ uze Perkoviću Kaže I sve misli kako će da laže Al kad vidje da ni laži nema Jer mu davno bješe iscrpljena On pozove svoga sokolika Učitelja Dragana Jovića De Joviću ti polačka sunce Poleti mi tamo na vrhunce Pa pokidaj zastave Hrvata Jer me od njih smrtna ježa hvata Al Marketo Eškinja preskoči Pa u Kažu izbuljio oči Nemoj Kažo ako Boga znaeš Ti kotarce još ne poznadeš Svi spravni suznala ih srića Poginuli za Stjepu Radića Ja i Drago sud opravat ćemo

P r a v i

Schicht-sapun s markom „Jelen“ bio je i dosad najbolji, jest najbolji i ostaće najbolji.

Pazi na ime Schicht i marku „Jelen“!

i izvozarine? — gosp. Kure odgovara: „To je tajna, to ću ja uređiti“. Sad pitamo ni opć. uprav. Kuru Rikarda, kako može biti i ostati tajna pronevjeru je krvavih narodnih truda sa strane jednog seoskog glavaru za kojega se je isti upravitelj Kure, njegov zaštitnik izjavio, da u njemu povjerenja nema. Kako je mogao gosp. upravitelj Kure takova čovjeka, koji je za vrijeme mira bio pristaša talij. autonomne stranke, a za vrijeme rata u Australiji gorljivi austrijanac, postaviti t. j. nariuati selu od 1800 duša za glavara i ne pitajući seljane ni seosku skupštinu, koja je 1921. birala za glavara Ivu Mišureca, ali taj izbor nije bio po čuđi gosp. Dr. Peroviću i na silu narinuo selu Petra Grubelića, eda ugodu četvorici nesavjesnih seljana privrženici i vražje stranke, samo ako mogu džepu napuniti. Čovjeka, koji je u svojstvu glavara denuncirao tolike osobe, a kad mu se na skupštini pred naro-

dom pita o tome račun, gospodin nijeće misleći, da nitko nije vidio niti imao denuncije u ruci. Tako je tu zanijekao denunciranje, koje je učinio na ministarstvo proti nijesnom nadučitelju Nagleru, koji je zato na odgovornost pozvao bio. To je prava kreatura Kure Rikarda koji je isto denuncirao Vel. županu mjesnog nadučitelja ni kriva ni dužna. Gosp. Kure ne će valjda tvrditi, da nije znao, što se je od njegove bande na skupštini spremalo, a kad je znao, zašto nije poveo sobom oružnike iz Zlarina, koje je do sada znao uvijek sobom voditi, a evo baš ovog puta bijaše prvi put, da izostaše. Pitamo suda vladu, hoće li jednom gospodu dignuti sa onih mjesta, za koja nijesu dorasla, što se je i na ovoj skupštini dokazalo, jer je kucnuo dvanaesti čas, da se čisti guba iz lora jer narodu može jednom i prekijpjeti. Drugi ćemo put nastaviti.

Bijes narednika u Polači.

Dneva 4-8 ov. g. vodila se je u Šibeniku, rasprava proti 12. rici seljaka, Hrvata iz Polače, što bi tobože prošle godine, 18.3 prigodom polit. izbora, dali oduška svome veselju, nakon pobjede HRSS. tim većma što je biralište Polačko dalo najveći broj glasov. za HRSS.

Ma da je to veselje bilo strogo u granicam zakona i ma da nije bilo uzrokom nikakvom neredu a kamoli uzbuđni „srbski“ narednik famozni Stričević a pri strugoj komandi, neudjenog škol. nadzornika Drage Jovića, austrijskog veterana Šime Tokića, velikog srba Marketa Eškinje, i poznatog Kažimira Perkovića, te Velike Srbije saz. kaludjera lije Zečevića!

Podnesena je bila zlobno iskrivljena tužba kotarskom sudu proti dvanaestorici Hrvata seljaka, koji

bi izim kazne što su je morali pod prošlim prezirnim radikaliskim režimom. odsjeti najprije po 14 a zatim po 8 dana tamnice u smrdljivim uzama u Benkovcu, te petorica globom 50 Dinara, jedan 3 dana zatoru ili 50 Din. globe. Da nije bilo Božje pravde, još za kakova tri mj. ni krivi ni dužni.

Ali na pomenutoj raspravi, sva 12. rica, okrivljenika bila su riješena, a obranu je vodio Dr. M. Kožul, dok „srbski“ narednik Stričević ostao duga nosa, a dična mu svita povukla se u mišje rupe, postidi se od narednikove družbe, ovaj osamljen a poražen pred svijetom i pučanstvom, da podigne svoj pali prestiž i ugled, nastavlja svojom rabotom lažnog denunciranja, nebili mu barem jedna upalila. Tako je ovih dana opet tužio Bažu Boba-

novića Tomina mj. org. HRSS, tajnika iz Polače, kotarskom poglavarstvu u Benkovcu, da u selu stvara nered, valjda za to jer je član HRSS. te Josu Bobanovića p. Ante koji su uzajedno promicatelji Hrvatskog Sokola u Polači, u koji se je već njihovim nastojanjem, te Kulāša Dragutina Karla, upisalo 74 člana. To naravski „srpskom“ Stričeviću neda mirno spavati, ne znajući da su prošla vremena sile i divljaštva.

Samo se čudimo g. komesaru Jurkoviću, štovatelju srebrnih kruna, kako bez saslušanja opravdanja seljaka i na prijavu jednog Stričevića smije da udara globom, Božu Habanovića 200 Din. Dok naprotiv morao bi najprije da u redu vodi svoj referat u uredu, a prepusti drugom gospodarstvu i kinematograf, a radje povuče na red silnog Stričevića, koji uza sve drugo sa podčinjenim žand. Jerkovim iduć od krčme do krčme, ispijajuć čašicu, i drskovito prijeteci, onaj koga mi tužimo mora biti kažnjen?

Pašovanje na „Sokoluši“ kraj Biograda.

„Doli rogati popovi!“ Pišu nam iz *Ravnih Kotara*: Kad se vratili Šibenski Sokolaši iz Preka zaustavili se u Biogradu da se neki Biogradjani izkrecaju, te su oni klicali: Živio hrvatski Biograd, Živio Davidović, živio Radić itd. Četvorica petorica poznate klike Biograda nazuvrat vikali: Doli Radić, doli izdajice, živio Pašić, živio Pribičević. Nečudimo se toj klici ali čudimo se gospodinu Štrekelju poljoprivrednom namješteniku na Sokoluši, gdje upravlja novim nasadim loze i raznih matičnjaka u prostoriji od više kilometara gdje država troši milijuna, Prohtjelo se i tom gospodinu da se umješa u to društvo sa poklicim doli izdajice itd. te da nije prispjela policija bita bi masa pobacala tu grupu u more, jer stajala na glavigata. Zar se još nadaju takvi smušeni ljudi da će pomoći stare zlodube i uzpostaviti na vladanje varoši, još se prohtjelo tom starom službeniku u tudjoj varoši izazivati bunu u gradjanstvu. Taj gospodin jednom propali zastupnik aust. carevinskog vijeća pripadao slavenskoj pučkoj stranki, kad mu od velikih njegovih govoranija promuklo za uvijek grlo jer ga, nehtjelja stranku dalje birati, okrenuo tada kabanicu i postao liberalac, a kad bio u Šibeniku klevetavao pred pukom i vodio propagandu proti Dr. Dulibiću, komu nije on dostojan zbog poštenja da odrješi remenje njegove obuće, ko što kaže sv. Ivan o Hristu. Poznate su Dalmatinskoj publici njegove aferu sa pobratimom Ožanićem kao aust. službenici kad su hodali po selim da dijele am. lozu te im se korenjače sa svojim žilam zadijevale za nogavice (!). Jedan dan došo mu u dućan poznati mu neki Pakošanac puk siromašak Frane

Ljepim riječim da ih zavedemo Jer bo silom nećemo uspjeti Svaki od njih spravan je umrijeti Za Radića hrvatskoga lava Za slobodu i seljačka prava Idi Marko ako Boga znaeš Od mene ih ti bolje poznadeš Pelicarić tada progovori Čuj Eškinja ako ideš gori Spomeni im i Pribičevića Jer on samo državna je srića. Ode Marko i Jović Dragane Uz gradinu uzbrdite strane Gde kotarci bjehu se skupiti Uz pjesmicu rujno vino pili Veli Marko hvaljen Isus ljudi Mi smo došli zamjerno ne budi Kuo bruću da Vas svjetujemo I na pravu stazu navedemo Ja sam unuk pokojnoga koje Polje Vaše to je danas moje Još će od Vas biti trista muku Kad Vas moja počme davit ruka A ovo je Vaš učitelj Draga On je guri i od crnog vraga Sirotinja njega pozna cijela Pol je Vašeg usređio sela Da se Vaše njega plaše sruše

Krv je kriva jer je dijete Vaše Što Vam djecu nije izučio On kriv nije da se lud rodijo Zato ljudi ne budite ludi Prihvatite što no Vama nudi Dolje Kažo i snjim vjerni pobra Upravitelj državnoga dobra Da će Vama svakog blaga dati Ako će te za njih glasovati Al kotarci kano mrki vuci Crni im se objesili brci Svaki sluša šuteć kao stijena Što im veli ta polačka hijena A kada im dodijalo bješe Mrki im se brci nakostriješe Pa ko jedan svi složno zabuče Bježite nam ludaci iz kuće I recite Marku i don Kaži Da smo sili radikalске laži Jer tako nudi Boga i Božića I tako nam Stjepanu Radiću Ako li nas ne pustje u miru Bit će posla ko na vražjem piru Recite im da smo mi Hrvati Pak da će nas brzo uzpoznati I svakome koji naše vrijeđi Mi smo kadri pročešati ledu Jer smo spravni to nam je na diku Za hrvatsku ginut republiku.

Zatin držel u ruci staru motičetinu, te pita, što ćete ti tu Franjo, ne vrijeđa, neg da ju baciti u sturo grozđe, što ćete ovoj gospodine nemam druge, došo sam uzmut prodati malo kupusa i viditi dali mi je kovče mogne izkupati i mazijom izkupati. Imao sam novu ali mi ona p-riketli Štrekelj odnese zaplijeti. A što moj Franjo? Zimus sum hrao za glud divlju šalatu izpod Sokoluše, poplavila jaruga nisam mogao proći, prodoh preko njegove ogradnje, međjutim skoči on ko ris i htio mi odnijeti staru kabaninu sa mame ili motiku. Oh! oh! kako to! baš je lijepo gospodine još ima togu. Pričeš, neki težuž iz Gorice koji nije odavna onuda otrog i mjesecu išao preko Sokoluše preskocio žicu da puteljkom izadje prikracicom, skoči na nj dulji medo Štrekelj i opalio ga nemilo 3-4 puta po kostim, gospodine nisam znao oprostiti, derao se na nj ko pomoman. Tri djevojčice iz našeg sela, Milku Radin, Dra- ga Kosan, i treća druga, brale zimuz divlju šalatu van ogradijenog, skočili poljari Štrekeljevi odnijeli im facol i traveru i torbicu i globli jih rad to- varu 80 Din. i zaplijenili ga do isplate. Oh! oh! ah! lijepo postupaju sa siromašnim narodom!

Neki iz Zatona Šib. došo ljetos na zurjet sv. Nedeljice u Vrnuu. Imao poći u Polaču, nikad nije bio pitao smjer, put, neznajući ni što je ni čije ni kako prošo preko žice Štrekelove da prodje na prečace iza Petrina vidio ga Štrekelj skoči, na nj ko bjesni tigar počeo s pestima iz- pod nosa, guriti ga psovati, oprosti te, nisum znao nikad ni vidio ovo, gonio ga kao magarca van, čudio se takvom postupanju, mislio je da je upao u hajduke stradae se za živ- loš. Nek publika znade ko je taj Štrekelj, još stari državni namještenik dvozruč, odavna rastavljen od prve žene, a žive u suložništvu od više godina. Živio u Biogradu, kad je bio namješten na Jankolovici, kao vinogradarski povjerenik u obitelji i pok. Ante Eskrnje poštenjakovića, te su postali najljepšiji prijatelji, umro i sin Jankov pl. Ante poštenjaković pravi borac Hrvatske čiste stranke, bio Štrekelj premješten u Šibenik, kao vinogradarski povjerenik k Šibensko-Krnjskog kotara, jednom došo kočijom i odveo jedinicu kcer pok. Ante, Ivanku, sobom, izčežnu sojom u Šibenik tim je za zahvalnost zlorabio i pogazio kućno prijateljstvo. To vam je taj silnik od Agronomije, znade ko jedan ikušen nacionalan tešak velik pobratim Ozimek, koji za pogodovati svom pobratimu udi- jelio mnogo stolina tisuda Din upravi Sokoluše ne zaboravivši valjda i sebe tom blagostanošću, sčega na žup. oblasti buknuła afera i sa računarskim savjetnikom Ronci. Dobro mi je kazivao Žutin, gospodine, vidite kako nas globe diti Jankolovica, gori Sokoluša, Turci bolje bi postupali s nama, a molim te, od- vratili mu, komu idu te globe žit- plaćate, a znate gori je Bog koji sve vidi, a doli Sokoluša. Imade li duševnosti tati aga i spahija da tako narod nemilo globe? Misi zar da težuž niču u polju dimarske sta- biljke mjesto kukuruza u ovoj glod- noj godini? Nek znadu starešine koga drže u službi, star preko 70 godina, težuž mu je bogijetar dobro mu je došo dobar dio bnašne od te druge kraj-žene te još od tako- mošti služi da kukuruz koji širokog zaštedi za svoje stare dane!! a toliki mladji činovnici vaspitanji ku- lure sa malom plaćicom! Lemelling rotten in the state of Denmark!

Opaska Ured. — Ovak dopis stajao je od prvoga ugrada oveke, bio je pri- prvom i na suda potvrđeno sve nasredoo

Radikalska sila u Ninu.

Velikosrbi u Ninu. Pišu nam iz Nina: Dopustite, gosp. uredniče, malo prostora u Vašem listu, eda bi se javnost donekle informirala i o prilikama i ljudima našeg starog hrvatskog grada Nina. — grad, koji je uvijek držao visoko barjak hrvat- stva, a danas osobito, sa svim tim što se par mjesnih propalica iz o- sobnih interesa i iz straha da se ne otkriju njihove prošle nepodobštine — bacaju blotom na stare tradicije Nina, nastojeći mjesto prikazati svak- kvim sumo ne hrvatskim.

U prvom redu treba spomenuti opć. upravitelja Ivu Vigata, nekog talijanskog prirepinu, a sada gorljiv- og radikala. Taj gospodin inače propali učenik, koji ni u kakvoj školi nije mogao uspjeti radi nespo- sobnosti, uvukao se za doba talijan. okupacije u općin. službu kao pisar, kasnije postao tajnikom i bio desna ruka talijanskih „žindika“, a poslije evakuacije, kad smo svi mislili rije- šiti ga se, postao — opć. upravitel- jem.

Poznat je već svakome u mjestu i općini gdnii karakter tog čovjeka, koji ne samo da nema nikakvog stranačkog uvjerenja, ali ni nacio- nalnog osjećaja. Spravan služiti svako- me pa i crnom vragu samo, da ma- knu s puta poštenjaka, za koje misli, da bi mu mogli zamjeriti ra- bote. Poznate su njegove makinacije proti mjesnom župniku i učitelju Maštroviću, koga je ni kriva ni duž- na tako ocmio pred bivšom vlašću s njegove „antidržavnosti“, da je bio premješten pa i otpušten iz službe.

Koliko narod pati i biva zlostavl- jan u ovom mjestu zbog bahatosti rečenog npravitelja, ne da se opisati u malo prostora. U štampi su već bile iznešene neke pojedinosti.

Bilo bi dobro da danas, kad nešto slobodnije dišemo, bude povednu istrga proti dotičnom gospodinu, pa da mu se onda po zaslugi sudi. Dodijao je više sa svojim satelitima na općinu, koji su svi sumnjive prošlosti i vriednosti. — On i njegova obitelj smatraju općinu svojim vlas- ništvom i kravom muzavom, bez koje se teško — veoma teško živi.

Inače gospodina zovu u mjestu „tažo“, valjda radi njegove istinolju- bivosti.

Druga kreitura jest neki dotepa- nac Muhamed Čavić, upravnik curi- narnice, koji se bahato ispršava svojom radikalštvom. Zašto se na- jednom iz Ljubljane dotepao u Nin, — ne znamo; valjda ga poslao Pa- šić, da Vigata pomogne radikalizati Nin inuče o njegovoj sposobnosti kao službenika bilo bi interesantno informativati se kod njegovih starije- šina.

Ima još jedan — starčelja, koji čini triunvirat sa rečenom dvojecom. O njemu ćemo se drugi put poza- baviti, ne bude li navrijeme ohladio glavu. Sad mu samo preporučimo, da se više bavi svojom mnogobroj- nom obitelji i — dugovima a da manje „intrigaje“ po Ninu i baci blato na čestite lude, koje on nije dostojan ni pogledati.

Ova trojica ima par mjevcati o- znovaše i neki jugoslav. sokol, u koji su stupali 5-6 njihovih prirepina „općinara“, koji kadgod zarevu po Ninu, da rastjeraju čuke sa zidina. Naravno — naši hrvatski uladnici ne staju uvečer ni pisnuti odmah bi- vaju pozvani na općinu, globljeni i javljeni poglavarstvu zbog „političkog prestopka“. Saljete Vam gosp. ured-

nice, i jedan poziv sa strane općine da se usjeridit o tome. Pogledajte nadnevak, da vidite kako gospodu u njihovoj raboti još ništa ne smeta, što su se srušili njihovi gromovnici.

Nudajmo se, da ćemo se tih mo- ra osloboditi kroz najkraće vrijeme, što narod bijelog mjestu i općine jedva čeka.

Naši dopisi.

Žandar Ilija na poslu. Pišu nam iz Zlarina: Dne 14 pr. mj. po podne sastalo se u gostionu Nike Afrinov nekoliko Radićevaca. Mirno sjedili za stolom. U njihovom društvu na- lazili su se Ante Miškovi i Niko Ka- labrež. Na jednom doleti u njihovo društvo orjunaš Ivan Strelcov p. For- tunata i bez ikakva povoda stane napadati Miškova i Kalabreža. Iza Strelcova dodje i predjednik orjune Tome Tabulov i nanah ošamari Miškova. Ovomu skoči u pomoć Ka- labrež, i zahtjevao da se ustoposti mir i red. Orjunaš Tabulov navalni na Kalabreža kao pravi razbojnik. Kako je Tabulov bio oboružen skoči Kalabrežu u pomoć i Niko Makale i zahvaliti je trijezmenosti Radiće- vaca da se ovaj dan nije prolila krv u Zlarinu.

Kada je žandar Ilija, došao na mjesto namah je uzeo u obranu or- junaha i tužio je, Poglavarstvu Ka- labreža, dok nam još nije poznato je li tužio Tabulova i Strelcova, koji su provocirali ovaj nered. Što govori- nu ovo Poglavarstvo?

Promjene u Benkovačkom Ko- taru. Pišu nam iz Benkova: Saljete Vam listu onih osoba u ovom ko- taru, koje narod ne želi u svojoj sredini, jer su zakleti dušmani svega što je hrvatsko mljeko sisalo: Miloš Karner činovnik na poreznom uredu; Anlun Begović, čin. na po- reudu; Simo Čemić sluga na pogla- varstvu; Milka Vrčelj, učiteljica; Tanasija Kalaj, učitelj u Bukovčju; Ilko Jakovčev, učiteljica; Spase Kne- žević, učitelj; Drugo Jović, učitelj Polača; Dušan Pelicarić, učitelj Vra- na. Narod traži jednoglasno da ove osobe budu premještene iz benko- vačkog kotara jer ih narod niti voli, a niti ljubi. Osim tog narod traži da poglavar Aničin i svi oni žan- dari, koji su pod PP. režimom, pa i sada još, proganjaju Radićevce, da budu izmjenjeni.

Iz Hiv. Rep. Selj. Stranke.

Hrvatsko slavije u Polači. Na dan sv. Kuzma i Damjana na poziv organizacije HRSŠ pušlo je nekoliko šibenskih pristala sa tamburškim zborom u Polaču, gdje su od braće bili ardačno dočekani. Tamburši prošli su selom praćeni od naroda koji je klicao predjedniku Stjepanu Radiću i Hrvatskom Narodnom Zastupstvu. Polaču je u Revomu Kristina Radićeva kula, na kojoj se pobožno i visoko čije hrvatske zastave. Upravitelji Jankolovice Marko Pelicarić, za koga se u Beogradu zauzimlju dr. Smolčić i Conte Borelli, tako je skrivio proti ovim Hrvatima, kada im nije dao zemljišta na obradivanje. On se nada ispricava, da je to radio po nared- bama velikog Župana dra Perovića, ali žalostno im majke objuži, znali su da im ovo nije činja zemlja, pa da oni s njome zapovjeduju. Onu je zemlju ba, i tebe je dati Hrvatima na obradivanje. Što će Perović ići tjerati njegov agentičizam proti Hrvatima iet Dalmacije? Zalozna je kada rođjeni sinovi rade proti svom narodu!

Gradske vijesti.

Pretplačnicima na uvazenje. Radi tehničkih zapreka i oskarnice lista, morali smo tri broja preokčiti, pa

molimo naše pretplatnike i prijatelje lista, da to uvaze, a mi ćemo sa naše strane to nastojati nadoknaditi pri- lozima ili na drugi način.

Uredništvo i Uprava.

Našim suradnicima i dopisnicima. Upozoravamo naše suradnike i dopisnike, da u člancima i dopisima upućenim našem listu samo i- stinite i provjerene događaje i vi- jesti. Za sve krive i neistinite vijesti, biće dužni da sami odgovaraju even- tualno pred sudom. Anonimne dopise bacamo u koš.

IZJAVA. Povodom raznih protu- slovnih vijesti koje kolaju gradom o posjeti i primanju libenčana kod našega predsjednika g. Stjepana Ra- dića, prigodom javne skupštine HRSŠ u Zagrebu na 14. rujna, izjavljuju, da je čista i zgoljna istina, samo ono što je danas naštampano u članku „Šibeniki republikanci kod predsjednika Radića“ u „Dalm. Hrvalu“. Sve druge protuslovne vijesti, koje imadu prozimanu svrlu, da po- stave zabunu i smetnju u hrvatske republikanske redove u Šibeniku, svijesna su laž i prosta izmišljotina. Ovo sam samtrao dužniom da iznesom, radi pristaua HRSŠ u Šibeniku i o okolici. Sve gornje navode mogu po- svjedočiti i Hrvatski Omladinci, koje sam pred našeg predsjednika Radića lično predveo. Mato Kalmeta.

Odlazak u stanju mira. Danom, 1. ok- tobra, napustio je službu i odlazi u stanje mira g. Slavomir Siničić, kotarski školski nadzornik, pošlije 61 godinu i 10 mjeseci nastaviočkog rada, od kojih 40 provedenih u našem gradu i to 28 u svojstvu kot. šk. nadzornika šibenskog kotara. Kroz to vri- jeme bio je za 33 godine i nadzornikom kralnskog kotara.

U službi bio je vrlo ravan činovnik, a učiteljstvo blag i pravodan starješina. U znak hurnosti prvome mu je pridodilo grad- stvo učiteljstvo, sjedeno sa nastavnicima učiteljske škole, opromu večeru u „Hotel Kosova“.

G. Siničiću želimo svaku sreću i lijepo zdravlje, da se nakon toliko godina teška i naporna rada u korist narodne prosvjete naužije čamnu zasluženu mira.

Hrvatska trobojca je još i u ovoj sporazumnoj eri, veliki tri u oku, o- sobito nekim zavidnicima. Još se prijeti Hrvatima činovnicima, koji imadu „kurate“ da na svojim domovima razvijaju hrvatsku zastavu. Upozoravamo da čemo biti pri- jeležni pozabaviti se tom gospodim, i izkefati ih po svih sedam božjih zakona. Hrvats pak upozoravamo bez razlike svoja i sta- leža, da je evakuonu slobodnu vijali svoj hrvatsku trobojnicu i da nije dužan po zakon, da uz nju još koju drugu trobojku vije. Uspaje svakog, onog Hrvata čemu jauno ligoviti, koji prigodom narodnih ili drugih blagdana ne vije svoju hrvatsku trobojnicu, već koju drugu. Još nikada na nije i neće se dogoditi, da je koji hri- janan znevao na svojoj kući hrvatsku ili pak jugoslavensku trobojnicu pa imade i pravo, kada je to njegova svjetinja i kada je to i ustavom dozvoljeno. — Hrvati, koji drugdje budu radili neće biti prisilni u hrvatska društva.

Pitanje školskog nadzornika. Odlaz- kom g. Siničića ostaje isprazneno mjesto Kot. šk. nadzornika šibenskog kotara. Kako još nije određenju uzevu našeljudi, spom- iju se takli. Pitanje nastu je, da su nijemci demokratski sve sile uložili da na ovo mjesto dođe jedan njihov pouzdanik, kako bi spre- ku njega imali utpiva us učiteljstvo. Među učiteljstvom nastji je ovo mijenjanje nepo- vauh su uprvavdanu negođovanje tnu više, što omaha za koju se demokratski zauzivalju nije ni malo pobošeno za to delikatnu mje- sto zbog njegove stranačke zgrizrenosti kao i neobjektivnosti i ustevljišne čudi. Uči- teljstvo želi, da na ojezno nadzornika do- đe ne stranačev već sprobolno, ispravno i nepristran čovjek. Želi potpunu čovjeku, koji će učitelje čještati po radu i spornos- nosti, a ne po stranačkoj pripadnosti. Želi stranačaka i ne političara. Propovijetu se želi političaru Priliciciveća kova metode.

Izdav i stig. ured. Josip Drozda. Tiskar: Petka Tiskara — Šibenik

„DRINA“ najbolji sapun

Proizvadjia sliedeće specialitete:

SAPUN

MARSEILLE bijeli i žuti
DRINA extra žuti
ZELENI BARI

Tražite odmah naše izvanredne ponude

Cijene umjerene — Poslužba tačna — Pakovanje u sanducima — Solidnim trgovcima prodajemo na isplatu uz pritek

„DRINA“ tvornica sapuna i svijeća d. s. o. j. u Šibeniku.

Gdje se putnicima na ravnanje.
Mole se...
preupiate. No...
ovu adresu:

Upravi lista
„D L S“
(z. br. 36.0 i...
Šibenik.

NAVIGAZIONE G NERLE ITALIANA
O E N O V A

GLAVNO ZASTUPSTVO ZA JUGOSLAVIJU
ZAGREB — Petrinjska ulica 6.

Najbrže Pruge za Jugoslavenske Isrljenike
slijedeći odlasci:

- za Brazil — Uruguay — Argentina:
- S.S. „Taormina“ 25. Septembra
- S.S. „Re Vittorio“ 30. Septembra
- S.S. „America“ 8. Oktobra
- za Srednju Ameriku Equator-Peru-Chile:
- S.S. „Bologna“ 24. Septembra
- (Mjesečna Pruga)
- za Australiju
- S.S. „Palermo“ 15. Oktobra
- (Mjesečna Pruga)
- za Sjevernu Ameriku
- S.S. „Duilio“ 10. Oktobra

Putovanje željeznicom iz Zagreba do
Genove traje 24 sata — U Genovi nema
karantene. Potanje upute daju pismeno
glavno Zastupstvo u Zagrebu i Podzastup-
stvo:

Beograd, Dubrovnik, Split i Šibenik.

NB. Iznena parobroda i dani odlazaka
mijenjati će se.

Producersi i trgovcima vina.

Nove prvovrsne braslove vi-
ske bačve, tukotjer i sa pocin-
čanim obrucima, dobava odmah
sa skladišta uz najjeftinije
cijene

Traže se preprodavači za Hr-
vatsko primorje Dalmaciju i
Otoka ponude slati na:
ZAGREBAČKA TVORNICA BAČAVA D. D.
ZAGREB, I. Pošt. pretinac 162.

ŠTO NE ZNAŠ PITAJ

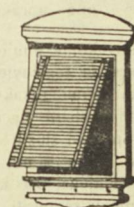
Univerzalni Informacioni Biro
„A R G U S“
Knez Mihailova ul. 35. Tel. 6 25
BEOGRAD
(Panaž Akademije Nauka)

KOVINE

rogove, papke, kosti, dlaku, vanu,
vinski kamen, kupuje, VREĆE po
Din. 4.- komad prodaje Dion. dr.
za promet sirovina, Zagreb.
Poštovanjem VELKO MOSKOVIĆ.

M. Gilg - Sisak

— Tvornica tambura. —
Izradba solidna. — Umjerene cijene. — Na upit šalje se sve upute.

ROLLOA

„Eslingovih“ od drveta

— — — žaluzije i od platna

šalje, svake vrsti robu za umjetne bravare i teretnih liftova.
Silvester Bernold, Novi Sad.
Telefon 234, preko puta Gasfabrike. Osnovana god 1885.
— — — Filijala: BEOGRAD, Dostijeva ulica 51. — — —

PUČKA TISKARA

PRIMA NA IZRADBU
SVAKOVRSNIH
TISKANICA.

Nedvojbena obilježja

»Pravog« FRANKOVOG: dodatka kavi i to:
ime »Frank« i »mlinac« naročito se ističu na
novoj, smeđe-plavo-bijeloj etiketi, za kutlje.
»Pravi« FRANK: s mlincem» nenadkrijlji je s
arom, tek i izdažnost. —

Opletene bocune
(demižone) u svakoj
količini od 3 do 50 li-
tara razaslijem poštom
ili željeznicom uz naj-
jeftinije cijene. Veliki izbor
staklene, porculanske i luksuzne robe.
STAKLENE PLOČE svake vrsti,
brušena i nebrušena OGLEDALA.
REX i ULTRÉFORM boce i lon-
ce za ukuhavanje voća preporuča
Staklana VJ. FRANZ, Zagreb
Jelačićev trg. 7.
Specijalno skladište ljekarskih bočica i
laborat. robe.

(Pohraniti)

(Nastavak slijedi)

Naš suradnik Dr. med. Nekrvić

profesor kukriologije, bivši specialista za sve moderne bolesti. Kako mu se nije svi-
djelo, da svakim časom liječi neku drugu bolest odluč, da sve svoje znanje stavi u
borbu isključivo spram jednog zla, i to spram kurjih očiju. Kako je okušao sve o-
ružje, što ga nauka pozna s mnogo više negativnog nego li pozitivnog uspjeha, dodje
on jednog sretnog trenutka do spoznaje, da je Kukriol jedini ispravan. Njime zavladala
neopisiva radost, jer time se je njegova naučna slava osigurala za sve vjekove. Od
toga on doba liječi samo pod ovim kosom: „Bili žuljevi s manje ili više bola, liječe
se samo, pomoću Kukriola“. Pošto je velikim uspjehom završio nekoliko stotina brz-
li izliječenja Kukriol melemom za kurje oči, milijoni i milijoni blagosiljavaju, te
kadu je dokazao, da je i kupanje nogu u preparatu Kukriola vrijedno najveće hvale
saopćuje, da je najbolje jedino sredstvo za uklanjanje kurjih očiju bez traga, bez o-
pasnosti, bez bola i bez drugog liječenja, koje je njemu poznato — Kukriol. U isto
je vrijeme izdao jedno znanstveno djelo, u kome je prikazano, kolike štetne posle-
dice imaju nedovoljna njega nogu. U tome on djelu na najtopliji način preporučuje
kupanje nogu u preparatu Kukriola. Nabavite si još danas brošuru „Ispravna njega
nogu“. Pošiljka slijedi besplatno i prosto od poštarine putem tvrtke

HUGO BULLY, BEOGRAD (JUGOSLAVIJA) JAKŠIĆEVA II.

Pravi, čitavim svijetom proslavljeni, milijon i milijon puta prokušani Kukriol-prola-
vodi, dobivaju se u svim većim ljekarnama i u svim boljim drogerijama uz cijenu od
Dinara 18— po jednoj kutiji Kukriol-melema za kurje oči i uz cijenu od Dinara
12-50 po jednom zamaču Kukriol-kupke za nogu. U mnogim će se trgovinama prodava-
vati uz jeftinije cijene patvorine naših pravih Kukriol-proizvoda. Vraćajte dotične
proizvode natrag, jer je to u Vašem interesu i pazite na to, da Vam ne dolaze u ruke
bezvrijedni preparati, koji nose nalpisao kao „isto tako dobro“. Od Kukriola nema
boljih. Samo su oni pravi, koji nose zaštitni znak: „Pijetlova glava s nogom“.

Naš Vam znanstveni odin, koji stoji pod vodstvom starog i iskusnog liječnika
šalje besplatno na zahitov, uz pripisanje poštarine za odgovor savjeto i obavijesti
na svu pitanja, koja se odnose na njegu i bolesti nogu.

KUKRIOL-FABRIK, GROSS-SALZE BEI MAGDEBURG (DEUTSCHLAND).